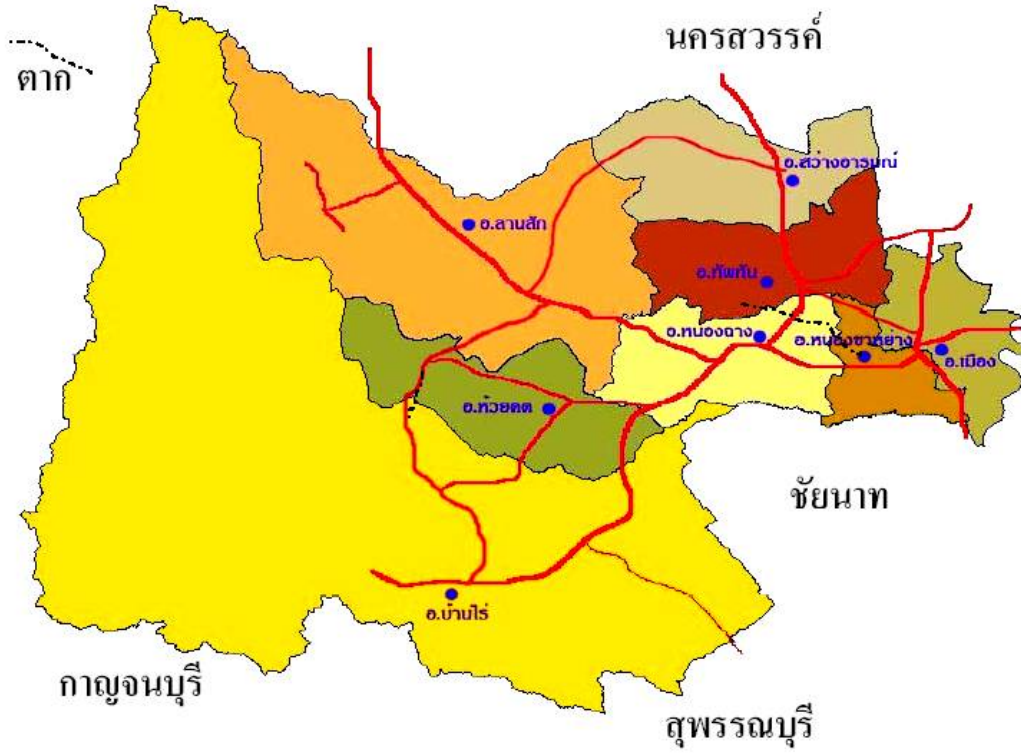

สารบัญ

หน้า	
แผนที่จังหวัดอุทัยธานี	๑
อุทัยธานีในอดีต	๒
อุทัยธานีเมืองพระชนกจักรี	๓
กลุ่มข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุทัยธานี	
- ที่ตั้ง	๓
- อาณาเขต	๔
- ลักษณะภูมิประเทศ	๕
ข้อมูลด้านการเมือง การปกครอง	๕
ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	๘
ข้อมูลด้านวัฒนธรรม ประเพณี แหล่งท่องเที่ยว และของดีเมืองอุทัยธานี	๑๒
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี (ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)	
- วิสัยทัศน์	๑๕
- พันธกิจของจังหวัด	๑๕
- ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์	๑๕

แผนที่จังหวัดอุทัยธานี

บรรยายสรุปจังหวัดอุทัยธานี

อุทัยธานีในอดีต

เมืองอุทัยธานี มีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์ของกรมศิลปากรยืนยันไว้ว่า เป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อประมาณ ๓,๐๐๐ ปี มาแล้ว โดยพบหลักฐานยืนยันในหลายพื้นที่ เช่น โครงกระดูก เครื่องมือหินกะเทาะจากหินกรวด และภาพเขียนสมัยก่อนประวัติศาสตร์เขาปลาร้า

ตำนานเก่าเล่าว่า ในสมัยสุโขทัยเจริญรุ่งเรืองนั้น “**ท้าวมหาพรหม**” ได้เข้ามาสร้างเมืองที่บ้านอุทัยเก่า คือ อำเภอหนองฉางในปัจจุบันนี้ แล้วพาคนไทยเข้ามาอยู่ท่ามกลางหมู่บ้านคนมอญ และคนกะเหรี่ยง จึงเรียกว่า “**เมืองอุไทย**” เรียกชื่อตามกลุ่มหรือที่อยู่ของคนไทย ซึ่งพากันตั้งบ้านเรือนอยู่อย่างหนาแน่น มีพืชพันธุ์ และอาหาร ที่อุดมสมบูรณ์กว่าแห่งอื่น ต่อมากระแสน้ำเปลี่ยนทางเดินและเกิดคันดารน้ำ เมืองอุไทยจึงถูกทิ้งร้าง จนในที่สุด “**พระตะเบิด**” ได้เข้ามาปรับปรุงเมืองอุไทยโดยขุดที่เก็บกักน้ำไว้ใกล้เมือง และพระตะเบิดได้เป็นผู้ปกครองเมืองอุไทยเป็นคนแรกในสมัยกรุงศรีอยุธยา เมืองอุไทย ต่อมาได้เรียกกันเป็น “เมืองอุไทย” คาดว่าเพี้ยนไปตามสำเนียง ชาวพื้นเมืองเดิม ได้มีฐานะเป็นหัวเมืองด่านชั้นนอกมีพระพลสงครามเป็นนายด่านแม่กลอง และพระอินทรเดช เป็นนายด่านหนองหลวง (ปัจจุบัน แม่กลอง คือ อำเภออุ้มผาง และหนองหลวง คือ ตำบลหนองหลวง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก) คอยดูแลพม่าที่จะยกทัพมาตามเส้นทางชายแดนด่านแม่ละเมา ต่อมาในสมัยพระเอกาทศรถ (พ.ศ.๒๑๔๘ - ๒๑๖๓) ได้โปรดให้บัญญัติอำนาจการใช้ตราประจำตำแหน่ง มีบัญชาการตามหัวเมืองนั้น ได้ระบุในกฎหมายเก่าลักษณะพระธรรมนูญว่า “**เมืองอุไทยธานี เป็นหัวเมืองชั้นแคว้นหาดไทย**” เมืองอุไทยธานี เป็นเมืองที่อยู่บนที่ดอนและลึกเข้าไป ไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ และไม่สามารถติดต่อทางเรือได้ ดังนั้นชาวเมืองอุไทยธานี จึงต้อง ขนข้าวบรรทุกเกวียนมาลงที่แม่น้ำ จึงทำให้พ่อค้าพากันไปตั้งยั้งฉางรับซื้อข้าวที่ริมแม่น้ำจนเป็นหมู่บ้านใหญ่ เรียกว่าหมู่บ้าน “**สะแกกรัง**” เนื่องจากเป็นพื้นที่มีป่าสะแกขึ้นเต็มริมแม่น้ำ และมีต้นสะแกใหญ่อยู่กลางหมู่บ้าน

บ้านสะแกกรัง ชาวจีนเรียกเพี้ยนเป็น “**ซีเกียกั้ง**” เป็นตลาดซื้อข้าวที่มีพ่อค้าคนจีนนิยมไปตั้งบ้านเรือนและยั้งฉาง ต่อมาในระยะหลังได้มีเจ้านายและขุนนางมาตั้งบ้านเรือนอยู่ เพราะความสะดวกในการกะเกณฑ์สิ่งของส่งเมืองหลวง ซึ่งเป็นจำพวก มูลค่างควา ไม้ซุง กระจวาน และช้างป่า อีกทั้งยังมีช่องทางในการค้าข้าวอีกด้วย

พ.ศ. ๒๓๗๖ ข้าราชการชาวกรุงเทพฯผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็น พระยาอุไทยธานี เจ้าเมืองอุไทยธานีในสมัยนั้น ได้เห็นว่าบ้านสะแกกรังเป็นตลาดใหญ่ มีผู้คนอพยพเข้ามาอยู่กันอย่างหนาแน่น อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่ชาวอุไทยธานีติดต่อค้าขายข้าว และไม้ซุง กับพ่อค้าที่นั่นมานานแล้ว จึงคิดตั้งบ้านเรือนเพื่อค้าขาย ประจวบกับเวลานั้น เจ้าเมืองไชยนาทเป็นเพื่อนกัน จึงขอตั้งบ้านเรือนที่ริมแม่น้ำสะแกกรัง เนื่องจากผู้คนมาติดต่อราชการและมาค้าขายกันมาก ทั้งนี้ เนื่องจากเจ้าเมืองไม่กล้าขึ้นไปเมืองอุไทยธานีเก่า อ้างว่ากลัวไข้ป่า จึงเป็นเหตุให้พากันอพยพมาอยู่กันมากขึ้น

พ.ศ. ๒๓๙๑ ได้มีการแบ่งเขตดินแดนเมืองอุไทยธานี และเมืองไชยนาทโดยตัดเขตบ้านสะแกกรังทางฝั่งคลองปากใต้ ตั้งแต่ท้ายบ้านสะแกกรังไปจดเมืองอุไทยธานีเก่า โอนที่นั่นจากเมืองไชยนาทเป็นของเมือง อุไทยธานี ดังนั้นเมืองอุไทยธานี จึงตั้งอยู่ที่ปลายสุดเขตแดนเมืองมโนรมย์ ข้างใต้บ้านลงมาสักคุ่น้ำหนึ่งก็เป็นแดนเมืองไชยนาท

พ.ศ. ๒๔๔๑ เมืองอุไทยธานี ขึ้นกับมณฑลนครสวรรค์ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้เปลี่ยนเป็นขึ้นกับมณฑลอยุธยา สุดท้ายมีการประกาศเลิกมณฑลปี พ.ศ. ๒๔๗๖ และกำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยปกครองส่วนภูมิภาค

อุทัยธานีเมืองพระชนกจักรี

พระชนกจักรี มีพระนามเดิมว่า นายทองดี เป็นบุตรคนโตของจมื่นมหาสนิท (ทองคำ) ต่อมาได้เป็นพระราชนิกร ปลัดทูลฉลองมหาดไทย ในแผ่นดินพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ รัชกาลที่ ๕ สืบเชื้อสายมาจากเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ถือกำเนิดที่บ้านอุไทยธานี เมืองอุไทยธานี หรือจังหวัดอุทัยธานีในปัจจุบัน ภายหลังย้ายไปอยู่กรุงศรีอยุธยา รับราชการจนได้ตำแหน่งเป็นพระอัครสุนทรศาสตร์ เสมียนตรากรมมหาดไทย มีหน้าที่ร่างพระราชสาส์นตราและรักษาพระราชลัญจกร (ตราประจำพระเจ้าแผ่นดิน)

พระอัครสุนทรศาสตร์ แต่งงานกับคุณดาวเรือง หลานสาวพระยาอภัยราชา สมุหนายก มีบุตรธิดา ๕ คน คนแรกเป็นหญิง ชื่อ สภา คนรองเป็นชายชื่อ ราม คนที่สามเป็นหญิง ชื่อ แก้ว คนที่สี่และห้า เป็นชาย ชื่อ **ทองด้วง** และบุญมา ต่อมาพระยามหากษัตริย์ศึก (ทองด้วง) ได้ปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระบรมราชาธิราช รามาธิบดี (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช) ได้นำบรรดาศักดิ์สุดท้ายพระบิดา คือ **“พระยาจักรีศรีอครักษ์”** มาใช้เป็นชื่อราชวงศ์จักรี และได้สถาปนาพระอัฐิพระบิดาขึ้นเป็น **“สมเด็จพระชนกาธิบดี”** ใน พ.ศ.๒๓๓๘

จังหวัดอุทัยธานีได้สร้างพระอนุสาวรีย์สมเด็จพระปฐมบรมชนกนาถบนยอดเขาแก้ว (เขาสะแกกรัง) บ้านสะแกกรัง ซึ่งเป็นสถานที่เกิดไว้เป็นอนุสรณ์ แล้วเสร็จในปี ๒๕๒๒ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระวิสูตรพระอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๒ ปัจจุบันรูปหล่อพลาจัตุรมุข หน้าบรรณศาลาตราจักรี ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปของสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกนาถ บนยอดเขาแก้ว ใช้เป็นตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดอุทัยธานี

อุทัยธานีในวันนี้

ยังคงเอกลักษณ์แห่งความเป็นเมืองพุทธภูมิ ที่มีกลิ่นอายของวิถีชีวิตไทยชนบทดั้งเดิม มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย น่าอยู่ น่าสัมผัส มีแหล่งธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ที่ได้รับการคัดเลือกและประกาศขึ้นทะเบียนเป็นแหล่ง **“มรดกโลกทางธรรมชาติ”** จากยูเนสโก (UNESCO) เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔

คำขวัญประจำจังหวัด

อุทัยธานี เมืองพระชนกจักรี ปลาแรดรสดี ประเพณีเทโว ส้มโอบ้านน้ำตก มรดกโลก ห้วยขาแข้ง แหล่งต้นน้ำสะแกกรัง ตลาดนัดดังโคกระบือ

๑. กลุ่มข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ที่ตั้ง

จังหวัดอุทัยธานี ตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่าง บริเวณลุ่มน้ำสะแกกรัง ซึ่งไหลสู่มแม่น้ำเจ้าพระยา ที่อำเภอโมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชีย ประมาณ ๒๐๖ กิโลเมตร แยกเข้าจังหวัดอุทัยธานีตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๓ ที่บ้านท่าน้ำอ้อย ประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ถึงจังหวัดอุทัยธานี รวมระยะทาง ๒๒๒ กิโลเมตร

มีพื้นที่รวม ๖,๗๓๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๒๐๖,๔๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตร ๑,๓๗๘,๒๑๙ ไร่ และพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครอง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ๙ แห่ง วนอุทยาน ๒ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง มีเนื้อที่รวม ๒,๘๒๘,๑๘๕ ไร่

(ที่มา สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดใช้มาตราส่วน ๑: ๕,๐๐๐)

๑.๒ อาณาเขตติดต่อของจังหวัด

จังหวัดอุทัยธานี มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ หลายจังหวัด ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดอำเภอชุมตาบง อำเภอลาดยาว อำเภอโกรกพระ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันออก	ติดอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
ทิศใต้	ติดอำเภอวัดสิงห์ อำเภอหนองมะโมง อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศตะวันตก	ติดอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

ระยะทางระหว่างอำเภอกับจังหวัด

จังหวัดอุทัยธานี แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ แต่ละอำเภอมีระยะทางห่างจากจังหวัด/อำเภอเมืองอุทัยธานี ดังนี้

อำเภอหนองขาหย่าง	๑๐	กิโลเมตร
อำเภอทัพทัน	๑๙	กิโลเมตร
อำเภอหนองฉาง	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอสว่างอารมณ์	๓๓	กิโลเมตร
อำเภอห้วยคต	๔๕	กิโลเมตร
อำเภอลานสัก	๕๔	กิโลเมตร
อำเภอบ้านไร่	๘๐	กิโลเมตร

การเดินทาง

สามารถเดินทางไปอุทัยธานีได้หลายเส้นทาง ได้แก่

๑. จากทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเชีย) ผ่านอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท และแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ตรงทางแยกทำน้ำอ้อย บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๒๐๖ ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ผ่านหน้าโรงพยาบาลเลี้ยวซ้ายเข้าตลาดอุทัยธานี รวมเป็นระยะทางประมาณ ๒๒๒ กิโลเมตร

๒. เริ่มต้นจากทางหลวงหมายเลข ๓๒ เช่นกัน เมื่อถึงประมาณกิโลเมตรที่ ๓๐ (อยู่ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา) เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๔ และจากนั้นเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ ไปตามเส้นทางข้ามสะพานจังหวัดอ่างทอง จากนั้นมาตามถนนสาย ๓๑๑ ผ่านจังหวัดสิงห์บุรี ผ่านจังหวัดชัยนาทที่อำเภอสรรพยา จากนั้นเลี้ยวเข้าเส้นทางหมายเลข ๓๑๘๓ เข้าจังหวัดอุทัยธานี รวมเป็นระยะทางประมาณ ๒๘๓ กิโลเมตร

๓. เริ่มต้นจากอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๐ ผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท แยกเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๘๓ ผ่านอำเภอวัดสิงห์ เข้าเขตจังหวัดอุทัยธานี บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๕ สาย มโนรมย์ – อุทัยธานี เลี้ยวซ้ายเข้าตัวจังหวัด รวมระยะทางประมาณ ๒๑๔ กิโลเมตร

รถตู้ปรับอากาศ ให้บริการระหว่างเวลา ๐๕.๐๐ – ๑๙.๐๐ น. จุดบริเวณสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ (จตุจักร) หรือเรียกว่า หมอชิต ๒

๑.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นป่าและภูเขาที่มีความลาดเทจากทิศตะวันตก ลงมาทางทิศตะวันออก โดยทางทิศตะวันตกจะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ดอนสลับพื้นที่ราบแบบลูกคลื่น ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม จากลักษณะพื้นที่ดังกล่าวทำให้จังหวัดอุทัยธานี ประสบกับปัญหาขาดแคลนน้ำด้านทิศตะวันตก และหากปีใดมีน้ำมาก หรือน้ำหลากจะเกิดน้ำท่วมด้านทิศตะวันออก เป็นประจำ

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศทั่วไป แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม จนถึงเดือนตุลาคม โดยฝนจะตกด้านทิศตะวันตกมากกว่าด้านทิศตะวันออก เนื่องจากอยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุม และดีเปรสชัน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนมกราคม

๒. กลุ่มข้อมูลด้านการเมือง การปกครอง

โครงสร้างการบริหารราชการของจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย

๑. ส่วนราชการบริหารส่วนกลาง	๔๑	หน่วยงาน
๒. ส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค	๓๓	หน่วยงาน
๓. หน่วยงานอิสระ	๘	หน่วยงาน
๔. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	๑๕	หน่วยงาน

๕. ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มี ๓ รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑ แห่งเทศบาล ๑๔ แห่ง (เทศบาลเมือง ๑ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑๓ แห่ง) และ องค์การบริหารส่วนตำบล ๔๙ แห่ง

การเมืองการปกครอง

ประชากร

รวมทั้งสิ้น ๓๓๐,๐๕๔ คน เป็นชาย ๑๖๒,๐๑๗ คน เป็นหญิง ๑๖๘,๐๓๗ คน จำนวนครัวเรือน ๑๒๐,๒๒๗ ครัวเรือน (ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๐ ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอุทัยธานี)

สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ ระดับจังหวัด
ข้อมูลของ จังหวัดอุทัยธานี ของเดือน ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙

จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม
จังหวัดอุทัยธานี	๑๖๒,๒๐๙	๑๖๘,๐๙๐	๓๓๐,๒๙๙
อำเภอเมืองอุทัยธานี	๑๗,๑๓๕	๑๘,๕๔๕	๓๕,๖๘๐
อำเภอทัพทัน	๗,๙๐๑	๘,๑๘๐	๑๖,๐๘๑
อำเภอสว่างอารมณ์	๑๕,๑๒๒	๑๕,๐๘๓	๓๐,๒๐๕
อำเภอหนองฉาง	๑๖,๘๓๕	๑๗,๗๖๖	๓๔,๖๐๑
อำเภอหนองขาหย่าง	๗,๔๔๔	๘,๑๐๖	๑๕,๕๕๐
อำเภอบ้านไร่	๓๒,๐๖๙	๓๒,๑๗๙	๖๔,๒๔๘
อำเภอลานสัก	๒๗,๗๖๓	๒๗,๗๗๘	๕๕,๕๔๑
อำเภอห้วยคต	๑๐,๑๗๐	๑๐,๑๘๒	๒๐,๓๕๒
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองสระ	๑,๐๐๗	๑,๑๖๔	๒,๑๗๑
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลลานสัก	๑,๗๙๘	๑,๘๑๖	๓,๖๑๔
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเมืองกาฐัง	๑,๐๒๔	๑,๑๑๐	๒,๑๓๔
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลบ้านไร่	๑,๓๕๖	๑,๓๙๔	๒,๗๕๐
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองขาหย่าง	๓๐๔	๓๓๗	๖๔๑
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองฉาง	๑,๔๐๓	๑,๕๖๕	๒,๙๖๘
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเขาบางแกรก	๓,๐๙๘	๓,๓๗๘	๖,๔๗๖
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลสว่างอารมณ์	๘๕๘	๘๙๘	๑,๗๕๖
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลทัพทัน	๔,๓๑๓	๔,๗๑๗	๙,๐๓๐
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลตุ๊กตุ๋	๕,๖๐๙	๕,๘๔๖	๑๑,๔๕๕
ท้องถิ่นเทศบาลเมืองอุทัยธานี	๖,๙๔๐	๘,๐๔๖	๑๔,๙๘๖

สถิติบ้านจากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ ระดับจังหวัด
ข้อมูลของ จังหวัดอุทัยธานี ของเดือน ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙

จังหวัด	จำนวน (หลัง)
จังหวัดอุทัยธานี	๑๑๙,๔๓๕
อำเภอเมืองอุทัยธานี	๑๒,๘๖๑
อำเภอทัพทัน	๕,๑๒๓
อำเภอสว่างอารมณ์	๑๐,๕๑๐
อำเภอหนองฉาง	๑๑,๑๓๗
อำเภอหนองขาหย่าง	๕,๔๒๘
อำเภอบ้านไร่	๒๓,๒๙๘
อำเภอลานสัก	๑๗,๕๓๑
อำเภอห้วยคต	๗,๐๒๔
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองสระ	๖๓๙

จังหวัด	จำนวน (หลัง)
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลลานสัก	๒,๐๓๗
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเมืองกาฐัง	๙๒๖
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลบ้านไร่	๑,๒๙๕
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองขาหย่าง	๓๑๖
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองฉาง	๑,๗๘๖
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเขาบางแกรก	๒,๒๔๗
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลสว่างอารมณ์	๙๒๖
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลทัพทัน	๓,๔๔๑
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลตุ๊กตุ้	๓,๔๘๓
ท้องถิ่นเทศบาลเมืองอุทัยธานี	๙,๔๒๗

เขตการปกครอง

แบ่งออกเป็น ๘ อำเภอ ๗๐ ตำบล ๖๔๒ หมู่บ้าน ๑๕ ชุมชน

๑. อำเภอเมืองอุทัยธานี	๒. อำเภอหนองขาหย่าง
๓. อำเภอหนองฉาง	๔. อำเภอทัพทัน
๕. อำเภอสว่างอารมณ์	๖. อำเภอลานสัก
๗. อำเภอบ้านไร่	๘. อำเภอห้วยคต

ตารางแสดงเขตการปกครองและพื้นที่ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระยะห่างจาก อำเภอถึงจังหวัด (กม.)	เทศบาล	อบต.	พื้นที่ (ตร.กม.)
เมือง	๑๔	๘๖	๒	๒	๘	๒๕๐.๑๐๓
ทัพทัน	๑๐	๙๐	๑๙	๓	๔	๓๒๓.๖๓๓
สว่างอารมณ์	๕	๖๕	๓๒	๓	๓	๓๔๑.๔๔๑
หนองฉาง	๑๐	๙๗	๒๒	๒	๘	๓๔๑.๑๘๑
หนองขาหย่าง	๙	๕๓	๑๐	๑	๕	๓๔๗.๗๗๖
บ้านไร่	๑๓	๑๓๖	๘๐	๒	๑๒	๓,๖๒๑.๔๙๒
ลานสัก	๖	๘๔	๕๔	๑	๖	๑,๐๘๐.๔๔๕
ห้วยคต	๓	๓๑	๕๐	-	๓	๔๒๔.๑๗๕
รวม	๗๐	๖๔๒	-	๑๔	๔๙	๖,๗๓๐.๒๔๖

การเลือกตั้ง

- สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุทัยธานีมี ๑ คน
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น ๒ เขต มี ๒ คน

๓. กลุ่มข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๓.๑ อาชีพหลัก ของชาวจังหวัดอุทัยธานี คือ การเกษตร / ค้าขาย

๓.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๕๗ ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ ๒๘,๙๘๓ ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ ๙๘,๕๔๔ บาท/คน/ปี จัดอยู่ในลำดับที่ ๕ ของภาคเหนือ และลำดับที่ ๓๖ ของประเทศ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๕๗ ขึ้นอยู่กับภาคนอกเกษตรร้อยละ ๕๖.๕ และ ภาคเกษตรร้อยละ ๔๓.๕ โดยสาขาการผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย สาขาเกษตรกรรมฯ ร้อยละ ๔๒.๘ สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ ๑๖.๒ สาขาขายส่ง ขายปลีก ร้อยละ ๑๑.๑ และสาขาอื่น ๆ ร้อยละ ๒๙.๙

ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๕๗ หดตัวร้อยละ -๒.๖ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๑.๘ ในปีที่ผ่านมาจากการผลิตภาคเกษตรหดตัวร้อยละ -๓.๒ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๕ ในปีที่ผ่านมา ประกอบกับการผลิตภาคนอกเกษตรหดตัวร้อยละ -๒.๑ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๔ ในปีที่ผ่านมา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เผยแพร่ใน www.nesdb.go.th ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)

๓.๓ ประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราชะลอลงอยู่ที่ร้อยละ 2.8

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานีในปี 2559 คาดว่าจะขยายตัวในอัตราชะลอลงอยู่ที่ร้อยละ 2.8 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.5-3.0 ปรับลดลงจากที่ประมาณการไว้เดิม ณ เดือนกันยายน 2559 ที่คาดการณ์ว่าจะขยายตัวในอัตราชะลอลงร้อยละ 3.0) โดยมีการผลิตภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ การบริโภคภาคเอกชน การลงทุนภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐ เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ

ด้านอุปทาน ภายในจังหวัดคาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราชะลอลงตามการผลิตภาคอุตสาหกรรม คาดว่าจะขยายตัวในอัตราชะลอลงร้อยละ 6.9 จากการเพิ่มกำลังการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมตามจำนวนโรงงาน ทุนจดทะเบียนโรงงาน และปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ประกอบกับภาคบริการ คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 3.8 โดยได้รับอานิสงส์จากการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการท่องเที่ยวตามรอยละครนาศีกกับสถานที่ Unseen ในจังหวัดอุทัยธานี เป็นปัจจัยสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดอุทัยธานีเพิ่มมากขึ้น กอปรกับนโยบายรัฐบาลในเรื่องมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในปี 2559 ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาคเกษตรคาดว่าจะหดตัวในอัตราร้อยละ -11.4 จากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกประสบปัญหาภัยแล้ง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดลดลง ได้แก่ อ้อยโรงงานจากการเล็กรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต เนื่องจากโรงงานน้ำตาลเลื่อนเปิดหีบอ้อยฤดูการผลิตปี 2559/2560 และมันสำปะหลังจากการที่เกษตรกรชะลอการเก็บเกี่ยวผลผลิตเนื่องจากราคาตกต่ำในรอบ 7 ปี เป็นสำคัญ

ด้านอุปสงค์ ภายในจังหวัดคาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวจาก**การบริโภคภาคเอกชน**ขยายตัวในอัตราเร่งขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 5.3จากรัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและนโยบายต่าง ๆ มาตรการเพื่อช่วยเหลือกลุ่มประชาชนผู้มีรายได้น้อยและช่วยกระตุ้นการบริโภคภาคเอกชน เช่น การให้เงินช่วยเหลือเกษตรกร

การให้เงินผ่านกองทุนหมู่บ้าน และมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ให้ได้รับเงินช่วยเหลือรายละ 1,500 - 3,000 บาท/ปี ประกอบกับการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวในอัตราร้อยละ 1.4 จากการศึกษาที่รัฐบาลได้ผลักดันมาตรการการเงินการคลังต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ อาทิ มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล ๆ ละ 5 ล้านบาท มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล โครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ (หมู่บ้านละ 2 แสนบาท) และผู้บริหารของจังหวัดให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินของทุกส่วนราชการ อีกทั้ง การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวในอัตราชะลอตัวร้อยละ 2.2 จากสถาบันการเงินมีนโยบายปล่อยสินเชื่อเพื่อการลงทุนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการภาคเอกชน อาทิ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs (Soft Loan SMEs อัตราดอกเบี้ย 4% ระยะเวลา 7 ปี)

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2559 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 0.2 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ (-0.4)– 0.4 ต่อปี) ตามความเชื่อมั่นในการอุปโภคบริโภค และการใช้จ่ายภายในประเทศจะฟื้นตัวขึ้นได้จากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ประกอบกับราคาอาหารที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาผัก ผลไม้ และสัตว์น้ำ เป็นต้น

เศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานีในปี 2560 มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราร้อยละ 3.5

เศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานีในปี 2560 คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 3.5 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.0– 4.0) โดยมีการผลิตภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ การบริโภคภาคเอกชน การลงทุนภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐ เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ

ด้านอุปทาน ภายในจังหวัดคาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวตามการผลิตภาคเกษตร คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 5.4 จากปริมาณผลผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว อ้อย โรงงาน และมันสำปะหลัง เป็นสำคัญ จากการเลื่อนรอบการเพาะปลูกข้าวนาปี การเลื่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อยโรงงาน (จากการเลื่อนเปิดหีบอ้อยของโรงงานน้ำตาล) และการชะลอเก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลังในปี 2559 ประกอบกับภาคอุตสาหกรรมคาดว่าจะขยายตัวในอัตราชะลอตัวร้อยละ 4.2 จากอุตสาหกรรมหมวดสินค้าเกษตรแปรรูป โรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการผลิตภาคเกษตร อีกทั้ง ภาคบริการคาดว่าจะขยายตัวในอัตราชะลอตัวร้อยละ 3.2 โดยได้รับอานิสงส์จากนโยบายภาครัฐที่มีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศมาสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

ด้านอุปสงค์ ภายในจังหวัดคาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวจากการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.3 จากนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่ายของรัฐบาลเพื่อขับเคลื่อนเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ นโยบายประชารัฐสร้างไทย มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยวงเงิน 1 แสนล้านบาท โดยจัดสรรให้กลุ่มจังหวัด ตามแนวทางสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจในประเทศ (Local Economy) ประกอบกับการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวในอัตราร้อยละ 2.9 จากแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัว ส่งผลให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนตัดสินใจขอสินเชื่อเพื่อการลงทุนเพิ่มขึ้น อีกทั้งการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวในอัตราชะลอตัวร้อยละ 4.3 จากการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและผู้มีรายได้น้อย ภายใต้กรอบมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยของผู้บริโภค

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2560 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 1.0 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.5–1.5 ต่อปี) ตามราคาน้ำมันจะมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับการบริโภคในจังหวัดที่จะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ที่มา : รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ฉบับที่ ๔/๒๕๕๙ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ของสำนักงานคลังจังหวัดอุทัยธานี)

๓.๔ ตารางรายงานรายได้/รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน

รายงานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน ข้อมูลภาพรวม ระดับจังหวัด ปี ๒๕๕๙

พื้นที่ (อำเภอ)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน คน	แหล่งรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)				รายได้ ครัวเรือน	รายได้ บุคคล
			อาชีพหลัก	อาชีพ รอง	รายได้ อื่น	หาเอง	เฉลี่ย (บาท/ปี)	เฉลี่ย (บาท/ปี)
เมือง	๑๒,๓๘๙	๓๓,๗๙๗	๒๑๕,๙๐๓	๒๐,๕๘๐	๑๒,๖๙๖	๗,๒๘๕	๒๕๖,๔๖๔	๙๔,๐๑๒
ห้วยคต	๕,๐๑๓	๑๔,๐๗๒	๑๘๑,๘๖๒	๓๗,๕๙๘	๑๒,๔๖๑	๙,๑๑๗	๒๔๑,๐๓๗	๘๕,๘๖๗
ลานสัก	๘,๐๕๓	๒๓,๔๘๔	๑๗๖,๑๒๙	๓๓,๘๓๙	๑๔,๒๗๘	๙,๘๑๕	๒๓๔,๐๖๑	๘๓,๒๓๐
บ้านไร่	๑๘,๗๑๙	๕๒,๐๒๘	๑๖๑,๒๐๗	๓๖,๒๗๗	๑๑,๒๖๔	๗,๘๑๓	๒๑๖,๕๖๑	๗๗,๙๑๖
สว่างอารมณ์	๘,๐๕๓	๒๓,๔๘๔	๑๗๐,๙๑๔	๒๘,๐๑๘	๑๒,๘๐๑	๘,๙๐๑	๒๒๐,๖๓๔	๗๕,๖๕๘
หนองขาหย่าง	๔,๑๐๓	๑๒,๒๐๘	๑๗๑,๑๕๑	๒๖,๕๑๒	๑๓,๖๘๘	๙,๓๒๓	๒๒๐,๖๗๔	๗๔,๑๖๗
หนองฉาง	๑๐,๒๔๑	๒๙,๖๙๓	๑๖๑,๙๔๑	๒๖,๗๖๕	๑๓,๗๗๔	๘,๐๐๖	๒๑๐,๔๘๕	๗๒,๕๙๕
ทัพทัน	๙,๒๐๓	๒๙,๓๐๑	๑๗๑,๐๓๐	๒๗,๒๘๖	๑๕,๑๕๗	๗,๑๖๙	๒๒๐,๖๔๑	๖๙,๓๐๐
ทุกพื้นที่	๘๐,๙๐๗	๒๓๑,๖๖๕	๑๗๕,๙๗๕	๓๐,๐๑๔	๑๓,๐๘๕	๘,๒๗๕	๒๒๗,๓๔๙	๗๙,๔๐๐

รายงานรายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ข้อมูลภาพรวม ระดับจังหวัด ปี ๒๕๕๙

พื้นที่ (อำเภอ)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน คน	แหล่งรายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)				รายจ่าย ครัวเรือน	รายจ่าย บุคคล
			ต้นทุน การผลิต	อุปโภค บริโภคที่ จำเป็น	อุปโภค บริโภคที่ไม่ จำเป็น	ชำระ หนี้สิน	เฉลี่ย (บาท/ปี)	เฉลี่ย (บาท/ปี)
เมือง	๑๒,๓๘๙	๓๓,๗๙๗	๓๔,๔๗๘	๘๕,๕๗๑	๒๒,๑๘๗	๑๗,๑๗๗	๑๕๙,๔๑๓	๕๘,๔๓๖
ห้วยคต	๕,๐๑๓	๑๔,๐๗๒	๕๕,๒๒๘	๔๓,๘๓๐	๑๔,๒๙๑	๓๘,๕๗๗	๑๕๑,๙๒๖	๕๔,๑๒๒

สว่างอารมณ์	๘,๐๕๓	๒๓,๔๘๔	๔๔,๐๐๒	๔๓,๗๒๘	๒๖,๗๐๔	๓๓,๒๓๓	๑๔๗,๖๖๗	๕๐,๖๓๗
บ้านไร่	๑๘,๗๑๙	๕๒,๐๒๘	๔๘,๙๘๑	๔๗,๖๗๗	๑๔,๐๓๑	๒๕,๙๓๘	๑๓๖,๖๒๕	๔๙,๑๕๖
ลานสัก	๑๓,๑๘๖	๓๗,๐๘๒	๔๘,๔๖๘	๔๖,๖๕๖	๑๒,๕๗๐	๓๐,๔๓๗	๑๓๖,๑๓๑	๔๘,๔๐๗
หนองฉาง	๙,๒๐๓	๒๙,๓๐๑	๔๐,๗๙๒	๖๓,๕๐๕	๑๒,๗๙๖	๓๔,๘๗๖	๑๕๑,๙๖๙	๔๗,๗๓๑
ทัพทัน	๑๐,๒๔๑	๒๙,๖๙๓	๔๒,๐๕๖	๔๘,๒๘๓	๑๑,๒๔๙	๒๕,๗๕๙	๑๒๗,๓๔๗	๔๓,๙๒๒
หนองขาหย่าง	๔,๑๐๓	๑๒,๒๐๘	๔๐,๓๕๓	๕๒,๘๐๓	๑๑,๒๗๙	๒๔,๓๗๐	๑๒๘,๘๐๕	๔๓,๒๙๐
ทุกพื้นที่	๘๐,๙๐๗	๒๓๑,๖๖๕	๔๔,๓๒๓	๕๔,๔๙๓	๑๕,๖๘๗	๒๗,๗๕๓	๑๔๒,๒๕๕	๔๙,๖๘๑

๓.๕ การเงินและการธนาคาร

โครงสร้างตลาดการเงินในระบบของจังหวัด ประกอบด้วยสถาบันการเงินที่สำคัญ คือ ธนาคารพาณิชย์ ๑๓ สำนักงาน ธนาคารออมสิน ๔ สาขา ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ๑ สาขา ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๘ สาขา และสถานธนาถบาล ๑ แห่ง

๓.๖ การคมนาคม

ทางหลวงหมายเลข	เชื่อมโยงระหว่าง	ระยะทาง (กม.)
๓๓๓	อุทัยธานี-ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑	๑๕.๖
๑๐๙๐	อุทัยธานี-อำเภอลานสัก	๕๗.๗
๓๐๑๑	อุทัยธานี-อำเภอบ้านไร่	๗๘.๗
๓๒๒๑	อุทัยธานี-อำเภอทัพทัน	๑๕.๙
๓๒๒๐	อุทัยธานี-อำเภอโกรกพระ จ.นครสวรรค์	๑๘.๐
๓๒๖๕	อุทัยธานี-อำเภอมโนรมย์ จ.ชัยนาท	๑๒.๒
๓๑๘๓	อุทัยธานี-อำเภอวัดสิงห์ จ.ชัยนาท	๑๙.๕
๓๓๑๙	อ.ทัพทัน อุทัยธานี-อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	๑๗.๙
๓๐๑๓	อ.ทัพทัน อุทัยธานี-อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์	๔๕.๖
๓๒๑๑	อ.บ้านไร่ อุทัยธานี-อ.หันคา จ.ชัยนาท	๕๕.๒
๓๒๓๐	อ.บ้านไร่ อุทัยธานี-อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี	๑๓.๓
๓๒๘๒	อ.บ้านไร่ อุทัยธานี-อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี	๕๕.๒
๓๔๕๖	อ.ลานสัก อุทัยธานี-อ.สว่างอารมณ์ จ.อุทัยธานี	๓๔

๓.๗ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ป่าไม้

มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครอง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ๙ แห่ง วนอุทยาน ๒ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง มีเนื้อที่รวม ๒,๘๒๘,๑๘๕ ไร่ โดยเฉพาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง มีพื้นที่ครอบคลุมเขตอำเภอลานสัก อำเภอยะนิง และอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก มีเนื้อที่ ๑,๗๓๗,๕๙๑ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีความโดดเด่นในด้านความหลากหลายของระบบนิเวศสัตว์ป่า พืชชนิดพันธุ์สัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ เช่น ช้างป่า ควายป่า วัวแดง กระต๊อง กวาง เสือโคร่ง เสือดาว นกยูง และนกเงือกคอแดง เป็นต้น มีสภาพป่าเกือบทุกชนิด ทั้งป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา และป่าดิบชื้น จากความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติทำให้ได้รับการคัดเลือก

และประกาศเป็นพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติ จากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ในการประชุม ณ ประเทศตูนิเซีย เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๔

แร่ธาตุ

มีเหมืองแร่สัมปทานเปิดทำการ ๒ แห่ง (อำเภอหนองฉาง, อำเภอบ้านไร่) รายได้จากค่าภาคหลวงแร่ ปี ๒๕๕๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) จำนวนเงิน ๑,๔๑๕,๙๖๑.๖๐ บาท รายได้จากค่าภาคหลวงแร่ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ – ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ จำนวนเงิน ๔๗๑,๒๘๓.๒๐ บาท (ข้อมูล ณ ๒๓ มกราคม ๒๖๐ ที่มา : อุตสาหกรรมจังหวัดอุทัยธานี)

พืชเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรด

รายการ	ปีเพาะปลูก ๒๕๕๙/๒๕๖๐			
	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม./ไร่)	ช่วงปลูก
ข้าวนาปี	๔๖๔,๗๒๒.๕๐	๒๔๓,๘๖๗,๙๖๖.๕๐	๗๐๒.๐๗	พ.ค.๕๙ – ต.ค. ๕๙
ข้าวนาปรัง	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	พ.ย.๕๙ – เม.ย.๖๐
อ้อยโรงงาน	๓๔๖,๐๑๑.๐๐	๓๐๗,๕๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	ต.ค. ๕๙ – ก.ย. ๖๐
มันสำปะหลัง	๒๔๑,๒๕๗.๐๐	๑๓๖,๕๒๙,๐๐๐.๐๐	๓,๙๔๑.๔๘	ต.ค.๕๙ - ก.ย. ๖๐
สับปะรด	๒๓,๓๑๖.๐๐	๓๗,๐๘๕,๕๐๐.๐๐	๔,๖๗๐.๒๖	ม.ค. ๕๙ – ธ.ค. ๕๙

(ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี ดัดยัด ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)

การปศุสัตว์/ประมง

มีการเลี้ยงสัตว์ที่หลากหลายชนิด เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่เหมาะสม ประกอบกับทางราชการเห็นความสำคัญในการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ ทำให้เกิดตลาดนัดโค กระบือ ที่มีชื่อเสียง ที่หมู่ ๑ ตำบลทัพทัน อำเภอกันทรวิชัย นอกจากนี้ ยังมีการเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา โดยเฉพาะปลาแรดที่เลี้ยงในกระชังแม่น้ำสะแกกรังที่มีชื่อเสียง และมีรสชาติอร่อย รวมทั้งกุ้งขาว และจระเข้ เป็นต้น

ภาคอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดอุทัยธานี มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๔ แห่ง ประเภท โรงงาน คือ โรงสีข้าว โรงงานทำมันเส้น ซ่อมรถยนต์ กลึง เชื่อมโลหะ และผลิตภัณฑ์คอนกรีต เป็นต้น

๔. ข้อมูลด้านวัฒนธรรม ประเพณี แหล่งท่องเที่ยว และของดีเมืองอุทัย

ประเพณีตักบาตรเทโว

จัดขึ้นในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ หลังวันออกพรรษา ณ บริเวณลานวัดสังกัสรัตนคีรี พระสงฆ์จะรับนิมนต์มารับบิณฑบาตจากพุทธศาสนิกชน โดยสมมุติอดเขาสะแกกรังเป็นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ที่พระพุทธเจ้าเสด็จฯ ขึ้นไป จำพรรษาเทศน์โปรดพระพุทธมารดา เมื่อออกพรรษาปวารณาแล้วพระพุทธองค์จึงเสด็จกลับสู่โลกมนุษย์ทางบันไดทิพย์ทั้ง ๓ คือ บันไดเงิน บันไดทอง บันไดแก้ว โดยเสด็จฯ ลงที่สังกัสนคร ถือเป็นวันที่แดนทั้ง ๓ คือ สวรรค์ มนุษย์ และบาดาล (นรก) สามารถมองเห็นกันได้ เรียกว่า วันเทโวโรหณะ หรือวันเปิดโลก

การตักบาตรเทโวของจังหวัดอุทัยธานี เป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสมทั้งในด้านสถานที่และชื่อตามตำนาน เป็นประเพณีที่ชาวอุทัยธานีให้ความสำคัญมาก มีภิกษุสามเณรไม่น้อยกว่า ๓๐๐ รูป

นำด้วยพระพุทธรูปปางเสด็จกลับมาจากดาวดึงส์ เดินอ้อมบาตรจากยอดเขาตามบันได ๔๔๙ ขั้น ลงมารับ บิณฑบาต ด้วยข้าวต้มลูกโยน ข้าวต้มมัด ข้าวสารอาหารแห้ง ณ วัดสังกัสรัตนคีรี หลังจากตักบาตรแล้วเสร็จ จะมีริ้วขบวนรถบุปผชาติแสดงพุทธประวัติอันสวยงาม เข้าสู่ตัวเมืองที่มีการจัดโต๊ะหมู่ประดับข้างให้ ประชาชน ให้นักท่องเที่ยวกราบสักการะ และชื่นชมถ้อยรูปเป็นที่ระลึก

ประเพณีสงกรานต์

เป็นประเพณีรื่นเริงในเทศกาลสงกรานต์ของจังหวัดอุทัยธานี ตรงกับ วันขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๕ ตามปฏิทินทางจันทรคติถือว่าเป็นวันสิ้นปี ส่วนสงกรานต์ ตรงกับวันที่ ๑๓ เมษายน ตามปฏิทินทางสุริยคติ ถือว่า พระอาทิตย์โคจรเข้าสู่ราศีเมษ ปกติมีการทำบุญตักบาตรและการละเล่นต่างๆ ตามประเพณี เทศกาลการทำบุญนั้น ในเวลาเช้าจัดอาหารไปถวายพระ อาหารที่จะขาดถือไม่ได้ คือ ขนมจีนน้ำพริกหรือน้ำยา เป็นของคาว ข้าวเหนียวแดง กะละแม เป็นของหวาน มีการบั้งสุกุดกระดุกญาติผู้ใหญ่ อุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย กลางวันไปเยี่ยมญาติผู้ใหญ่ เวลาเย็นมีการละเล่นต่าง ๆ ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เช่น รำวง ช่วงซัย มอญซ่อนผ้า ไม้หิ้ง

วันมหาสงกรานต์ตรงกับวันที่ ๑๓ เมษายน วันที่ ๑๔ เป็นวันเนา วันที่ ๑๕ เป็นวันเถลิงศก ขึ้นจุลศักราชใหม่ มีการทำบุญให้เกิดสิริมงคล การทำบุญตักบาตรเหมือนวันตรุษ มีก่อเจดีย์ทราย สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ เล่นน้ำ ปลอยนกปล่อยปลา ในช่วงวันที่ ๑๖, ๑๗ และ ๑๘ เมษายน

ประเพณีแห่เจ้าของชาวจีนในจังหวัดอุทัยธานี

เป็นงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ที่อยู่ตามศาลต่าง ๆ โดยกำหนดงานตามการครบรอบปีของเจ้าแต่ละองค์ ซึ่งบางองค์แห่ ๕ ปี/ครั้ง บางองค์แห่ ๑๒ ปี/ครั้ง รวมทั้งการแห่เจ้าพ่อบุญเถ่ากง และเจ้าพ่อหลักเมืองอุทัยธานี จะมีขบวนสาวงามแห่ผ่านตลาดรอบเมือง และมีการแสดงเชิดสิงโตคณะต่าง ๆ ร่วมให้พรกับร้านค้าชาวจีนในตลาด ซึ่งทุกร้านจะตั้งโต๊ะหมู่บูชาประดับข้างด้วย หากเป็นงานของเจ้าแม่ทับทิม จะมีพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงของเจ้าแม่เมื่อครบรอบ ๑๒ ปี และการเข้าทรงลุยไฟ

ประเพณีบุญบั้งไฟ

งานประเพณีบุญบั้งไฟ คือ มรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาวอีสานที่อพยพมาอยู่ที่อำเภอลานสัก และอำเภอทัพทัน จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีที่เขื่อนทับเสลา อำเภอลานสัก มีตำนานที่เล่ากันว่า เป็นการขอฝนจากเบื้องบนให้ตกลงมาเพื่อทำนา งานนี้จัดตั้งฤดูฝน มีการประกวดขบวนแห่ และแข่งขันจุดบั้งไฟขึ้นฟ้าว่าใครจะมีขึ้นสูงกว่ากัน

ประเพณีตำขอมเงินโบราณ

ประเพณีตำขอมเงินโบราณ ณ วัดทุ่งนางาม ตำบลทุ่งนางาม อำเภอลานสัก ซึ่งชาวบ้านร่วมใจกันอนุรักษ์ประเพณีอันดีงาม เพื่อไม่ให้เลือนหายไปกับยุคสมัยที่แปรเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยใช้กระบวนการผลิตแบบเก่าทุกขั้นตอน (๘ ขั้นตอน) จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายน ก่อนถึงวันสงกรานต์ของทุกปี โดยมีการใช้ครกและสากอายุมากกว่า ๒๐๐ ปี ตำขอมเงินโบราณ

งานเทิดพระเกียรติสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก

จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ระหว่างวันที่ ๑ - ๙ เมษายน ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดอุทัยธานี เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกต้นราชวงศ์จักรี และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด กิจกรรมที่สำคัญ ประกอบด้วย การแสดงแสง สี เสียง “พระชนกจักรี พระบารมีเกริกฟ้า” การแสดงศิลปวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่ ละครการตา และนิทรรศการให้ความรู้ของส่วนราชการต่าง ๆ

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

- มรดกโลกผืนป่าห้วยขาแข้ง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอลานสัก ห้วยคต บ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
- หุบป่าตาด ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี
- น้ำตกผาร่มเย็น ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
- ถ้ำพุนหาย ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
- เขาพระยาพายุเรือ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี
- น้ำตกไซเบอร์ ตั้งอยู่ในเขตอำเภห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี
- เขาปฐวี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี
- บ่อน้ำพุร้อนสมอทอง ตั้งอยู่ในเขตอำเภห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์

- พระชนกจักรี ตั้งอยู่บนยอดเขาสะแกกรัง อำเภเมือง จังหวัดอุทัยธานี
- เขาสะแกกรัง หมุดโลก
- วัดท่าซุง อำเภเมือง จังหวัดอุทัยธานี
- วัดอุโปสถาราม อำเภเมือง จังหวัดอุทัยธานี
- ธรรมสถานถ้ำเขาวง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
- เขาปลาร้า ซึ่งมีภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ ๓,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ ปี ตั้งอยู่ในเขต อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี
- บึงคอกช้าง ตั้งอยู่ในเขตอำเภสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี
- ฮกแซตตั้ง ตั้งอยู่ในเขตอำเภเมือง จังหวัดอุทัยธานี
- พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานี
- วิถีชีวิตชาวแพแห่งลุ่มน้ำสะแกกรัง อำเภเมือง จังหวัดอุทัยธานี

การท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุทัยธานี

รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด (๑.ม.ค.-๓๑ ธ.ค.๒๕๕๘) ๑,๐๐๐ ล้านบาท/ปี (ชาวไทย ๘๘๗ ล้านบาท/ปี ชาวต่างชาติ ๑๔ ล้านบาท/ปี) จำนวนนักท่องเที่ยว ๓๐๒,๖๔๙ คน/ปี (ชาวไทย ๒๙๘,๘๘๑ คน/ปี ชาวต่างชาติ ๓,๖๖๘ คน/ปี) (ที่มา : เว็บไซต์สสช. <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries๒๓.html> ข้อมูลปรับปรุงเมื่อ มิถุนายน ๒๕๕๙)

ของดี ของฝากเมืองอุทัยธานี ได้แก่

๑) อำเภเมืองอุทัยธานี ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากเหล็กกล้าคุณภาพชั้นดี (มีดพับ หัวเข็มขัด) ยาลมชามัน ยาลมตราทับทิม เครื่องหอมไทยเดิมทองตะนาว ขนมปังไส้สังขยา ข้าวเกรียบปลากราย ข้าวตังหมูหยอง ข้าวกึ่งกรอบ ผลไม้แช่อิ่ม

๒) อำเภอลานสัก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ เครื่องประดับและตกแต่งจากไม้

๓) อำเภอบ้านไร่ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือลายโบราณ ผ้าฝ้ายทอมือประเภทต่างๆ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป

๔) อำเภอกำแพงแสน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือลายโบราณ

ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ระดับ ๕ ดาว จังหวัดอุทัยธานี

ชื่อผลิตภัณฑ์	ผู้ประกอบการ	ที่อยู่
ปลาร้าทรงเครื่อง	กลุ่มบ้านสวนลูกแชมป์	๔๕ ม.๑ ต.หนองแก อ.เมืองอุทัยธานี
ข้าวกล้องไรซ์เบอร์รี่	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์บ้านชลประทาน	๘๓ ต.ทุ่งโพ อ.หนองฉาง
ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕	สหกรณ์การเกษตรสว่างอารมณ์ จำกัด	๑๖/๗ ม.๑ ต.สว่างอารมณ์ อ.สว่างอารมณ์
ข้าวออร์แกนิก สีนเหล็ก	บริษัทอุทัยธานี แกรนารี จำกัด	๕๔ ม.๒ ต.หนองแก อ.เมืองอุทัยธานี
ข้าวออร์แกนิก ไรซ์เบอร์รี่	บริษัทอุทัยธานี แกรนารี จำกัด	๕๔ ม.๒ ต.หนองแก อ.เมืองอุทัยธานี
ข้าวออร์แกนิก หอมมะลิแดง	บริษัทอุทัยธานี แกรนารี จำกัด	๕๔ ม.๒ ต.หนองแก อ.เมืองอุทัยธานี
ข้าวไรซ์เบอร์รี่	กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนบ้านทุ่งโพ	๕๗/๒ ต.ทุ่งโพ อ.หนองฉาง
ชื่อผลิตภัณฑ์	ผู้ประกอบการ	ที่อยู่
ผ้าทอลายซัด	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านห้วยพลู	๒๗ ต.ห้วยแห้ง อ.บ้านไร่
ผ้ามัดหมี่	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมประดิษฐ์บ้านทุ่งนาสวน	๑ ต.หนองบ่มกล้วย อ.บ้านไร่
ผ้าขาวม้า	กลุ่มแม่บ้านตำบลบ้านไร่	๒๐/๒ ต.บ้านไร่ อ.บ้านไร่
ผ้าซิ่นฝ้ายจากไหม	กลุ่มทอผ้าบ้านบึง	๗๓ ม.๑ ต.บ้านบึง อ.บ้านไร่
ผ้าซิ่นจก่านไหมสีธรรมชาติ	กลุ่มทอผ้าภูจวง	๗๕/๑ ม.๑๔ ต.ทัพหลวง อ.บ้านไร่
ผ้าทอมือลายโบราณ	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านทัพหลวง	๓ ม.๑ ต.ทัพหลวง อ.บ้านไร่
มิด	กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากเหล็กกล้า (ช่างหรั่ง)	๓ ม.๖ ต.หาดตะนง อ.เมืองอุทัยธานี
กรรไกรตัดแต่งกิ่งไม้	กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากเหล็กกล้า (ช่างหรั่ง)	๓ ม.๖ ต.หาดตะนง อ.เมืองอุทัยธานี

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี (ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)

วิสัยทัศน์

“เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย สังคมอุทัยผาสุก”

พันธกิจของจังหวัด

๑. ส่งเสริมและพัฒนากิจการท่องเที่ยวด้วยการบริหารจัดการและการสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบ
๒. ส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน
๓. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต
๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์รวม

ประชาชนจังหวัดอุทัยธานีมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความสุขสมานฉันท์ ปลอดภัย มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ด้วยรายได้หลักจากการเกษตรและการท่องเที่ยว ภายใต้การพัฒนาที่อนุรักษ์ให้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม มีความยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดอุทัยธานีเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างเอกลักษณ์และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวให้มีลักษณะโดดเด่น

เป้าประสงค์

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว/ผู้เยี่ยมเยือน
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน และส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพสามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และเหมาะสม
๓. ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมเอกลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว และจัดตลาดด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบการผลิตด้านการเกษตรให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่า

เป้าประสงค์

๑. ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัย ได้มาตรฐาน GAP
๒. รายได้/มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

๑. ร้อยละของฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน GAP
๒. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. วางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิต อย่างมีแบบแผน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง
๒. ส่งเสริมการลงทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีในการควบคุม ป้องกัน กำจัดโรค และศัตรูผลผลิตทางการเกษตร
๓. ส่งเสริมระบบการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรทั้งระบบชุมชนและระบบอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง การตลาดสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ และสังคม

เป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความมั่นคง ปลอดภัย
๒. ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน
๓. ประชาชนมีความรู้ สามารถเข้าถึงข้อมูลและสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ มีภูมิคุ้มกันรับความเปลี่ยนแปลง เช่น การเป็นประชาคม AEC ได้ดียิ่งขึ้น

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

๑. จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง
๒. อัตราการป่วยด้วยโรคที่สำคัญ เช่น ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ลดลง
๓. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป
๔. ร้อยละที่ลดลงของคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ
๕. ระดับความสำเร็จของการลดอุบัติเหตุจราจรทางบก
๖. จำนวนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเพิ่มขึ้น
๗. ระดับความสำเร็จของการพัฒนารถโดยสารประจำทาง
๘. ร้อยละของจำนวนแรงงานได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย
๙. ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างการนำทุนทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม มาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
๒. สร้างเสริมสุขภาวะของประชาชน
๓. พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๔. ส่งเสริมการมีงานทำ การคุ้มครองแรงงานนอกระบบ และพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน
๕. เสริมสร้างการอำนวยความสะดวก สวัสดิการชุมชน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความมั่นคง
๖. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการขนส่งสาธารณะให้ได้มาตรฐาน และเสริมจิตสำนึก ในการลดอุบัติเหตุอุบัติภัย ให้กับประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนากิจการบริการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบ

เป้าประสงค์

๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมบูรณ์และยั่งยืน
๒. บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

๑. จำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น
๒. คุณภาพสิ่งแวดล้อม (น้ำ, อากาศ, เสียง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
๓. ร้อยละของชุมชนเสี่ยงภัยที่ได้รับการแจ้งเตือนภัยจากสาธารณภัย (อุทกภัย วาตภัย โคลนถล่ม ไฟป่า ภัยหนาว)
๔. พื้นที่ได้รับประโยชน์จากระบบชลประทาน/กักเก็บน้ำ เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มพื้นที่สีเขียว และเฝ้าระวังรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๒. พัฒนาระบบเฝ้าระวังรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และระบบแจ้งเตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง